

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/96/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1508226296
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1508226296.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci navrhovateľa: L. V., V. Z. V., Š. X, P. P., U. V. Č.. XXX, zastúpený JUDr. Editou Balážikovou, advokátkou, Partizánske, Jesenského 231/5, proti odporkyňi: L. G. (P. V.), V. V., Š. X, zastúpená JUDr. Danielom Urbanom, advokátom, Bratislava, Uhrova 18, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 1. 12. 2011 č.k. 15C 170/2008 - 145, v pomere hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, ako aj vo výroku o trovách účastníkov konania **p o t v r d z u j e .**
Rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o povinnosti odporkyne zaplatiť súdny poplatok vo výške 2.724 € a trovy štátu vo výške 33,74 € **z r u š u j e .**
Štátu náhradu trov konania vo výške 33,74 € **n e p r i z n á v a .**
Odporkyňa je **p o v i n n á** zaplatiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania, a to trovy právneho zastúpenia vo výške 624,58 €, JUDr. Edite Balážovej, advokátke v Partizánskom, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Uvedeným rozsudkom súd prvého stupňa o návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáhal vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva s odporkyňou, po rozvedení ich manželstva, rozhodol tak, že odporkyňu zaviazal povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi na vyrovnanie podielu sumu 45.000 € do 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalej jej uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok vo výške 2.724 € a trovy štátu v sume 33,74 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že pokiaľ ide o hnutelné veci, na ich vyporiadanie sa účastníci dohodli a ich vyporiadanie sa tak viac nedomáhali; predmetom vyporiadania BSM zostalo len vyporiadanie hodnoty členského podielu v družstve. Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že účastníci sa za trvania ich manželstva (uzavreté dňa 19. 11. 1983 a rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 7. 12. 2005 č.k. 11C 144/2005 - 15, právoplatným 29. 12. 2005) stali dňom 11. 10. 2001 spoločnými členmi družstva s členským číslom 16 091 na základe Dohody o prevode členských práv v družstve, a to prevodom od manželov Klasových. Na základe nájmovej zmluvy uzavretej s družstvom sa účastníci stali nájomcami trojizbového bytu č. XXX na J.. P. v dome súpisné číslo XXXX X. V., na Š.W. H..Č.. X. Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo dňa 26. 11. 2009 sp. zn. 7C 144/2005 účastníkom zrušil právo spoločného nájmu k predmetnému bytu a súčasne určil, že výlučnou nájomníčkou predmetného bytu a členkou družstva bude odporkyňa. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28. 12. 2009. Prvostupňový súd dospel k záveru, že účastníci tak nadobudli do BSM

členský podiel v družstve, t.j. majetkové právo, patriace do aktív BSM, ktoré je tak potrebné finančne vyporiadať.

Súd prvého stupňa vychádzal z právneho názoru, že všeobecnou hodnotou členského podielu v bytovom družstve je cena, za ktorú je možné v danom mieste a čase nadobudnúť členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a pod., poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. R 40/2002. Pre účely zistenia všeobecnej (trhovej) hodnoty členského podielu ustanovil znalca pre odhad hodnoty nehnuteľností, odbor stavebníctvo, pozemné stavby. Znalčka Ing. T. X. v znaleckom posudku č. XXX/XXXX určila všeobecnú hodnotu členského podielu v družstve k predmetnému bytu vo výške 90.800 €. Súd prvého stupňa túto znalčkovú určenú hodnotu posúdil ako reálnu, keď znalčka v závere posudku vyhlásila, že vzhľadom na súčasný stav trhu stanovená hodnota vyjadruje hodnotu, ktorá by sa dosiahla pri predaji tejto nehnuteľnosti v bežnom obchodnom styku. Túto hodnotu po zrušení práva spoločného nájmu bytu ako výlučná nájomníčka a zároveň členka družstva nadobudla odporkyňa. Pretože podiely oboch bývalých manželov sú rovnaké, zaviazal súd prvého stupňa odporkyňu na vyplatenie polovice hodnoty tohto majetkového práva (hodnoty členského podielu), t.j. sumy 45.000 € navrhovateľovi, ktorého členstvo v družstve zaniklo.

K námietkam odporkyne, že za cenu stanovenú znalčkou je predmetný byt nepredajný, súd prvého stupňa neprihliadol, pretože odporkyňa výsledky znaleckého dokazovania nenamietala a cenu ani nijakým relevantným spôsobom nespochybnila a nevyvrátila. Pri vypoíadaní BSM súd v zmysle zákona prihliada len na potreby maloletých detí a nie iných plnoletých príslušníkov domácnosti účastníkov, z ktorého dôvodu prvostupňový súd nemohol prihliadať ani na rodinné pomery spoločnej dcéry účastníkov, ktorá žije v byte s odporkyňou; ani ostatné námietky vznášané odporkyňou neboli pre vypoíadanie BSM podstatné. Odporkyňa nepredložila súdu žiadne také dôkazy, ktoré by mali za následok určenie iných ako rovnakých podielov oboch bývalých manželov. Súd prvého stupňa dodal, že podľa rovnakých zásad by v konečnom dôsledku rozhodoval aj v prípade, ak by členom družstva zostal navrhovateľ a teda on by bol povinný vyplatiť podiel odporkyňi. Po právnej stránke odôvodnil súd prvého stupňa svoje rozhodnutie ust. § 149 ods. 1, 2, § 150 Obč. zák.

Rozhodnutie o trovách konania oprel súd prvého stupňa o § 150 prvá veta O.s.p. Prihliadal na skutočnosť, že sporu bolo možné predísť dohodou účastníkov, ku ktorej však nedošlo vinou oboch strán, tiež na skutočnosť, že rozhodnutie vo veci je na prospech oboch účastníkov. V súdnej veci tak nevychádzal pri rozhodovaní o trovách konania zo zásady úspechu v konaní, vzal zreteľ aj na osobné a majetkové pomery odporkyne a rozhodol, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

O trovách štátu, spočívajúcich v sume 233,74 €, ktoré štát v konaní vyplatil znalčkovi titulom trov znaleckého dokazovania, predbežne zo štátnych finančných prostriedkov, rozhodol tak, že odporkyňu zaviazal na zaplatenie sumy 33,74 € (100 € bolo uhradených z preddavku zaplateného navrhovateľom, odporkyňa sumu 100 € ako preddavok uhradila pred vyhlásením rozsudku; navrhovateľ na zvyšok trov štátu 33,74 € nebol zaviazaný, nakoľko bol od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 O.s.p. oslobodený), a to na základe § 148 ods. 1 O.s.p.

Keďže navrhovateľ bol podľa § 138 ods. 1 O.s.p. oslobodený od súdnych poplatkov, súd prvého stupňa zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku podľa § 2 ods. 1 písm.c/ zák. č. 71/1992 Zb. odporkyňu, v zmysle položky 6 písm.b/ sadzobníka súdnych poplatkov. Základ poplatku predstavuje hodnota všetkých aktív majetku vo výške 90.800 €, z ktorej súdny poplatok 3 % činí suma 2.724 €.

Uvedený rozsudok napadla v zákonnej lehote odvolaním odporkyňa, v celom rozsahu, domáhajúc sa buď jeho zmeny tak, že odvolací súd zaviazá odporkyňu titulom vyrovnania podielu zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 1-ice zostatkovej hodnoty členského podielu v družstve ku dňu zániku BSM vo výške 581,79 € (17.527 Sk) do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, prípadne odporkyňu zaviazat povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 22.700 € do 30 dní od prevodu členských práv a povinností k bytu na tretiu osobu v budúcnosti. Zároveň s prihliadnutím na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, o ktoré požiadala, navrhla zrušiť výroky napadnutého rozsudku, ktorým ju súd prvého stupňa zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku a k náhrade trov štátu.

Odporkyňa v odvolaní s poukazom na ust. § 150 Obč. zák. žiadala aj v prípade, ak by odvolací súd pri posudzovaní veci vychádzal z trhovej hodnoty vypoíadavaného členského podielu v družstve (t.j. z trhovej hodnoty bytu) zohľadniť skutočnosť, že to bola práve odporkyňa, ktorá sa počas manželstva aj popri zamestnaní viac starala o deti, o spoločnú domácnosť a v čase medzi zánikom BSM (29. 12. 2005 a právoplatným rozhodnutím o zrušení spoločného nájmu bytu (28. 12. 2009) uhradza celú štyri roky nájom a náklady spojené s užívaním bytu výlučne sama. Odporkyňa bola na materskej dovolenke s dcérou M. (O.. XXXX) iba rok a pol a so synom U. (O.. XXXX) tiež iba rok a pol, čo malo za následok, že deti boli permanentne choré, často liečené antibiotikami a odporkyňa s nimi musela byť doma. Navrhovateľ odporkyňu pri výchove spoločných detí náležite nepodporoval, naopak odporkyňu dlhé roky

psychicky týral, čo bolo dôvodom liečenia odporkyne u psychologičky. Odporkyňa nie raz pracovala vo viacerých zamestnaniach naraz, aby utiahla výdavky, pričom navrhovateľ k tomu pristupoval veľmi ľahkovážne a bezcitne, keď vyesedával za počítačom pri hrách. Po rozvode už neprispieval na chod spoločnej domácnosti, túto opustil, čo bolo aj dôvodom, pre ktorý navrhovateľka žiadala o zrušenie spoločného členstva bývalých manželov v družstve. Z uvedených argumentov je zrejmé, ktorý z manželov sa viac staral o rodinu, resp. kto sa viac zaslúžil o udržanie spoločných vecí (platby nájmu a úhrad za užívanie bytu po rozvode manželstva odporkyňou) nič z toho súd nevezal pri rozhodovaní do úvahy. Odporkyňa opakovane zdôrazňovala, že navrhovaný spôsob vyporiadania je pre ňu neprijateľný, pretože jednoducho nemá peniaze na vyplatenie navrhovateľa, navyše nespĺňa podmienky na to, aby jej bol poskytnutý úver. Prvostupňový súd vlastne svojím rozhodnutím naznačuje, že odporkyňa spolu so svojou dcérou a jej maloletou 14 mesačnou dcérou majú do 90 dní od právoplatnosti rozsudku nájsť nového nájomníka bytu, dohodnúť sa s ním na odplatnom postúpení členských práv a povinností k bytu a dohodnúť sa aj s družstvom, že bude súhlasiť s novým nájomcom a napokon si ešte nájsť aj nové bývanie. Také rozhodnutie označila odporkyňa za nespravodlivé a nevykonateľné. Odporkyňa preto navrhla, že v prípade, ak by odvolací súd zastával stanovisko o vyporiadaní trhovej hodnoty členského podielu účastníkov konania v družstve, aby bola zaviazaná na úhradu maximálne 1-iny trhovej hodnoty, t.j. vo výške 22.700 €, a to so splatnosťou, ktorá by zodpovedala reálnemu speňaženiu uvedeného podielu v budúcnosti zo strany odporkyne.

Odporkyňa ďalej vytykala súdu prvého stupňa, že vôbec nevezal do úvahy, kto sa ako zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, a pripomenula, že pred súdom prvého stupňa uviedla, že členský podiel v družstve bol získaný z jej materskej (ktorá sa odkladala bokom, zatiaľ čo účastníci konania bývali u starých rodičov takmer zadarmo), takže to bola práve ona, kto sa zaslúžil o nadobudnutie členského podielu v družstve. Zopakovala, že po rozvode manželstva ona uhrádzala všetky platby spojené s užívaním bytu, ktorú skutočnosť prvostupňový súd tiež nezohľadnil. Ďalej dodala, že z prípadného predaja bytu - aby mohla navrhovateľa vyplatiť - by musela odvieť daň, na ktorých nákladoch by sa navrhovateľ nepodieľal, čím by bol zvýhodnený. Súd prvého stupňa stanovil v rozsudku presnú výšku sumy, ktorú má odporkyňa vyplatiť, bez toho, aby vzal zreteľ na skutočnosť, že vývoj cien kolíše. Argumentovala tiež judikátom, a to rozhodnutím R 43/1972, podľa ktorého platí, „že pri vyporiadaní BSM, ktorým za trvania manželstva vzniklo právo spoločného užívania družstevného bytu a spoločné členstvo v družstve, treba prihliadnuť na členský podiel v stavebnom bytovom družstve vo výške zodpovedajúcej zostatkovej hodnote tohto podielu ku dňu zániku BSM“. Odporkyňa na podporu svojho stanoviska argumentovala tiež rozsudkom NS ČR sp. zn. 22 Cdo 972/2007, podľa ktorého „pri vyporiadaní spoločného členského podielu v bytovom družstve medzi manželmi v prípade, že bol už výlučným členom družstva prevedený na inú osobu, sa vychádza z jeho obvyklej ceny v dobe prevodu...“ odporkyňa dodala, že možno nikdy nebude speňažovať majetkové právo plynúce z členského podielu, preto mohol súd vyporiadať hodnotu členského podielu v družstve len v rámci zostatkovej hodnoty tohto podielu ku dňu zániku BSM účastníkov konania.

Odporkyňa napokon vytykala súdu prvého stupňa, že nezohľadnil fakt, že bola dlho nezamestnaná, až nedávno si šťastnou náhodou našla zamestnanie, pričom bolo nutné vziať do úvahy aj jej vek, v ktorom sa práca hľadá ťažko. Rozhodnutie považovala za v rozpore s dobrými mravmi, pretože opakovane uvádzala na súde, že sa stará o svoju vnučku a dve deti, aj keď už nie sú maloleté. Výkonom rozhodnutia by sa dosiahla situácia, kedy by sa z odporkyne, jej dvoch detí a vnučky stali bezdomovci, zatiaľ čo navrhovateľ by si za sumu 45.400 € mohol pokojne zariadiť nový život v okrese Partizánske, kde teraz žije a kde sú ceny nehnuteľností oveľa nižšie ako v Bratislave. Takýto výkon práv nemôže požívať ochranu. Navrhovateľ sa chce len bezdôvodne obohatiť na úkor svojej bývalej manželky a svojich detí a vnučky. Záverom odporkyňa požiadala o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Na odvolanie odporkyne sa písomne vyjadril navrhovateľ tak, že žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a priznať mu aj trovy odvolacieho konania celkom vo výške 624,58 €. Na námietky odporkyne v odvolaní uviedol, že od počiatku manželstva do jeho zániku sa o rodinu riadne staral, po celú dobu bol riadne zamestnaný a z jeho príjmov sa uhrádzali náklady domácnosti a potreby maloletých detí. Pracoval na rizikovitom pracovisku v Chemických závodoch J. Dimitrova, na rizikovitom pracovisku v nepretržitej prevádzke s vysokým obsahom sírouhlika, čo bol tiež dôvod, pre ktorý mu bol pridelený byt. Mal tiež úväzok ako dobrovoľný hasič, aby čo v najväčšej miere zabezpečil rodinu, pričom jeho príjem bol rozhodne vyšší ako príjem odporkyne. Zásadne poprel tvrdenie odporkyne, že by ju psychicky týral. Odporkyňa má hašterivú, komplikovanú povahu a vždy vyvolávala nezhody. Navrhovateľ si veľmi dobre rozumie aj so svojimi deťmi po rozvode, hoci s nimi nebýva, aj po rozvode podporoval svojho syna, ktorý študoval. Spoločnú domácnosť navrhovateľ opustil práve kvôli správaniu odporkyne. Je pravdou, že po rozvode manželstva sa nepodieľal na úhradách za

byt, avšak v tomto byte už po rozvoде nebýval, tento užívala odporkyňa s plnoletými deťmi. Avšak polovicu nákladov platil až do doby, kým sa definitívne neodšťahoval. Ani jedno z tvrdení odporkyne nepreukazuje, kto sa z účastníkov viac staral o spoločnú domácnosť a zaslúžil sa o udržanie spoločných vecí. Navrhovateľ sa snažil predovšetkým materiálne zabezpečiť rodinu. Skutočnosť, že odporkyňa nemá dostatok finančných prostriedkov na vyplatenie podielu navrhovateľa neznamená, že rozsudok súdu prvého stupňa je nesprávny a nevykonateľný. Podstatné je, že jediným nájomcom a členom družstva je odporkyňa. Poukazoval na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 Cdo 29/2000, podľa ktorého sa všeobecnou cenou členského podielu v bytovom družstve rozumie cena, za ktorú je možné v danom mieste a čase nadobudnúť alebo predať členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a pod. Za trhovú cenu členského podielu v bytovom družstve je potom treba pokladať cenu, za ktorú je možné v konkrétnom mieste a čase nadobudnúť členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej veľkosti, vybavenia, polohy a pod. uplatňovať preto v týchto prípadoch hodnotu členského podielu podľa tzv. účtovnej zostatkovej hodnoty vôbec neprichádza do úvahy. Navrhovateľ trval na tom, že napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu je v súlade s platnou právnou úpravou, na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu. K námietke o vzniku daňovej povinnosti, ktorá by znevýhodňovala odporkyňu v prípade prevodu členských práv a povinností v bytovom družstve navrhovateľ uviedol, že ak daňovník užíval byt na bývanie aspoň 5 rokov je takýto príjem oslobodený od dane. Neobstojí preto tvrdenie odporkyne, že rozsudok je v rozpore s dobrými mravmi, rovnako tak ani skutočnosť, že bola súdom stanovená prsná výška sumy, ktorú má odporkyňa navrhovateľovi zaplatiť, bez zohľadnenia výkyvov cien. Výška sumy bola stanovená znaleckým posudkom, neurčil ju súd a pre účely vykonateľnosti rozhodnutia musela byť suma špecifikovaná konkrétnou čiastkou. Cena bytov kolíše, čo ale znamená, že sa môže pohybovať aj smerom nahor. Rozhodnutie NS SR š. R 43/72, ktorým odporkyňa argumentuje, je prežitie. Ani odporkyňou spomínané rozhodnutie NS ČR sa na daný prípad nevzťahuje, nájomníčkou bytu a výlučnou členkou družstva je stále odporkyňa.

Navrhovateľ vo vyjadrení dodal, že v konaní boli zisťované súčasné pomery účastníkov, v jeho prípade bolo zohľadnené, že je invalidný dôchodca, osoba Z' TP s mierou poklesu vykonávať pracovnú činnosť 65 %. Úvahy odporkyne o tom, že sa navrhovateľ vyplatením podielu bezdôvodne obohatí, pričom odporkyňa sa stará o dve dospelé deti a vnučku, sú právne irelevantné. Odporkyňa nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť, dve deti pochádzajúce z manželstva sú plnoleté, syn je zamestnaný a má príjem z pracovného pomeru, dcéra je vydatá a jej manžel pracuje ako murár. Tvrdenia odporkyne v odvolaní sú účelové, odporkyňa neuviedla žiadne skutočnosti ani dôkazy, ktoré by odôvodňovali zmenu napadnutého rozsudku prvostupňového súdu.

Odvolací súd preskúmal vec v napadnutom (t.j. v celom) rozsahu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné. Podľa § 149 ods. 1 Obč. zák. ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

Podľa § 150 Obč. zák. pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby mu bolo uhradené, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo zo spoločného majetku bolo vynaložené na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým k potrebám maloletých detí a k tomu, ako sa každý z manželov staral o rodinu a k tomu, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí pri určení miery pričinenia treba tiež vziať zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

Prvostupňový súd správne vychádzal zo zásady, že podiely oboch manželov sú rovnaké, keď z vykonaného dokazovania nevyplývali také okolnosti, ktoré by umožňovali určenie podielov v rozdielnej výške, ako vo svojom odvolaní namietala odporkyňa. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že súdna prax odklon od princípu rovnosti podielov bývalých manželov pri vyporiadaní BSM chápe skôr ako výnimku; presnejšie by bolo uviesť, že rovnaké podiely predstavujú východisko pri vyporiadaní BSM a prípadný iný než rovnaký podiel znamená od tejto východiskovej úvahy odklon. Takýto odklon však prichádza do úvahy, len ak v priebehu konania vyjdú najavo také skutočnosti, ktoré stanovenie iného než rovnakého podielu odôvodňujú. Predovšetkým je nutné prihliadať na potreby maloletých detí, ako aj na to, ako sa ten - ktorý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, vrátane starostlivosti o deti a obstarávanie spoločnej domácnosti. To znamená, že ak sa obaja manželia starali o rodinu a spoločným úsilím dbali o zabezpečenie rodiny, rozdelí sa majetok medzi nich spravídla rovnakým dielom. Východzie stanovisko o rovnosti podielov však nemožno použiť v prípade, ak niektorý z manželov konal nezodpovedne, utrúcal úspory a rodinu poškodzoval.

V prejednávanej právnej veci takéto skutočnosti o nezodpovednom konaní či nedostatočnej starostlivosti o rodinu zo strany ani jedného z bývalých manželov dokazovaním zistené neboli, preto nebol daný dôvod

na odklon od zásady, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Nemožno tiež pominúť skutočnosť, že do zásady rovnakých podielov pri vyporiadaní BSM sa premieta ust. § 18 Zák. o rod., podľa ktorého majú muž a žena v manželstve rovnaké práva a povinnosti. Odvolací súd dodáva, že súd pri rozhodovaní nemôže brať ohľad na potreby či možnosti výlučne jedného z účastníkov konania (v danom prípade odporkyne), ale musí zohľadňovať práva (a povinnosti) aj druhej strany v spore (t.j. aj navrhovateľa). V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu nemôže byť pochyb o tom, že členský podiel v stavebnom bytovom družstve bol ku dňu zániku BSM účastníkov konania spoločným majetkovým právom bývalých manželov a teda, že tvoril predmet ich BSM, o nadobudnutie a udržanie sa svojím úsilím pričínili obaja účastníci rovnako. V konaní o vyporiadanie BSM účastníkov tak bolo nutné určiť, akú náhradu na vyporiadanie členského podielu má zaplatiť ten z rozvedených manželov (v danom prípade odporkyňa), ktorý sa stal výlučným členom družstva.

Návrh odporkyne, aby bola zaviazaná na úhradu - v prípade trhovej hodnoty členského podielu - maximálne vo výške jej 1-iny, navyše so splatnosťou, ktorá by zodpovedala prípadnému reálnemu speňaženiu uvedeného podielu v budúcnosti, nemá oporu v zákone. Rovnako neopodstatnená je námietka týkajúca sa určenia presnej sumy, ktorú má odporkyňa navrhovateľovi vyplatiť - súd prvého stupňa nemohol rozhodnúť inak, než určením konkrétnej peňažnej čiastky, inak by rozsudok nebol vykonateľný. Pokiaľ odporkyňa v odvolaní argumentovala rozhodnutím R 43/1972, nutno uviesť, že predmetné rozhodnutie bolo vzhľadom na vývoj spoločenských pomerov prekonané a súčasne ustálená súdna prax v prípade vyporiadania hodnoty členského podielu v družstve vychádza z jeho trhovej a nie zostatkovej hodnoty. Iný prístup by totiž poškodzoval z manželov toho bývalého člena družstva, ktorému členstvo zaniklo. Aj rozsudok NS ČR sp. zn. 22 Cdo 972/2007 na ktorý odporkyňa v odvolaní poukazovala, v podstate len potvrdzuje ustálenú prax, podľa ktorej pri vyporiadaní spoločného členského podielu medzi bývalými manželmi súd vychádza z ceny obvyklej (t.j. trhovej) v tam riešenom prípade, v čase prevodu na tretiu osobu tým z bývalých manželov, ktorý sa už stal výlučným členom družstva (ktorá situácia ale v právnych vzťahoch medzi účastníkmi tohto konania nenastala, odporkyňa ako výlučná členka družstva členský podiel na tretiu osobu nepreviedla). Nutno tiež dodať, že majetkové právo navrhovateľa na vyporiadanie hodnoty členského podielu nemožno robiť závislým od toho, či sa odporkyňa, ako výlučná vlastníčka členského podielu, rozhodne tento v budúcnosti speňažiť alebo nie. Vychádzajúc zo skutkového stavu, tak ako ho ustálil súd prvého stupňa (odvolací súd sa s jeho zisteniami stotožnil), potom prvostupňový súd správne zaviazal odporkyňu, ako členku družstva zaplatiť navrhovateľovi polovicu hodnoty členského podielu v družstve na vyporiadanie jeho majetkového podielu na BSM, t.j. sumy vo výške 45.400 €, zistenej v konaní znaleckým dokazovaním.

Odvolací súd z uvedeného dôvodu rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a vo výroku o trovách účastníkov konania ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.)

V odvolacom konaní na návrh odporkyne odvolací súd priznal odporkyni oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu, v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p., a to uznesením zo dňa 19. 12. 2013 č.k. 9Co 96/2012 - 181, právoplatným dňa 9. 1. 2014. V náväznosti na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov odporkyni potom odvolací súd zrušil jednak výrok napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým jej bola uložená povinnosť zaplatiť na účet súdu prvého stupňa súdny poplatok vo výške 2.724 € ako aj trovy štátu vo výške 33,74 € (§ 221 ods. 1 písm.i/ O.s.p.), s tým, že vzhľadom na priznané oslobodenie od súdnych poplatkov odporkyni potom odvolací súd podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štátu náhradu trov vo výške 33,74 € nepriznal (keď v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. poplatky zaplatené účastníkom ešte pred rozhodnutím o oslobodení sa nevracajú).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby - písomné vyjadrenie navrhovateľa zo dňa 1. 3. 2012 k odvolaniu odporkyne, t.j. odmena 512,85 € + režijný paušál 7,63 € + 20 % DPH zo sumy 520,48 €, t.j. 104,10 €; trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v odvolacom konaní úhrnom 624,58 € (vyhl.č. 655/2004 Z.z., § 10 ods. 1, § 10 ods. 6, § 14 ods. 1 písm.b/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.